

Bruselj, 21. junij 2019
(OR. en)

10416/19

SOC 496
EMPL 384
ECOFIN 649
EDUC 328
SAN 310
GENDER 30
ANTIDISCRIM 20

DOPIS

Pošiljatelj: generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Gospodarstvo blaginje
 – smernice predsedstva (za ministrsko razpravo)

Pred sejo Sveta EPSCO 8. junija 2019 vam v prilogi pošiljamo navedene smernice.

Gospodarstvo blaginje

Pred Evropo so veliki izzivi in priložnosti, povezani s spremembami, ki jih prinašajo globalizacija, podnebne spremembe, tehnološki razvoj, nove oblike dela in demografske spremembe, ki so posledica daljše pričakovane življenjske dobe in nizke rodnosti. Odpornost in sposobnost hitrega prilagajanja spremembam na vseh ravneh družbe, vključno z vlado in podjetji, sta zato danes pomembnejši kot kdaj koli prej.

Za pravi odziv na te spremembe, ki bi nam prinesel trajnostno in vključujočo rast v hitro spreminjajočem se okolju, potrebujemo evropski socialni model, ki bo dal moč vsem ljudem. To je naša primerjalna prednost na čedalje bolj tekmovalnem svetovnem prizorišču. Cilj EU bi moral biti, da postane *najbolj konkurenčno in socialno kohezivno gospodarstvo* na svetu.

Razprava o socialni razsežnosti EU traja že več let. Ministri in ministrice Sveta EPSCO se dobro zavedajo pomena socialne razsežnosti EU in potrebe po okrepitvi njene vloge v razpravah o politikah EU, tudi v okviru semestra. Vendar se včasih zdi, da je socialna razsežnost še vedno nekoliko podrejena drugim področjem politik EU.

Evropska komisija je dala več pomembnih pobud za spodbujanje socialne razsežnosti, med katerimi je najpomembnejši evropski steber socialnih pravic, ki je bil pomemben mejnik pri postavljanju socialne razsežnosti v ospredje političnih prizadevanj EU ter tesnejšem povezovanju gospodarske in socialne razsežnosti. Po mnenju finskega predsedstva je treba nadaljevati in poglobiti razpravo, ki se je začela z evropskim stebrom socialnih pravic, potreben pa je tudi poglobljen razmislek o **gospodarstvu blaginje ter tesni povezanosti in soodvisnosti blaginje ljudi in trajnostne gospodarske rasti.**

Poslanstvo EU, kot je zapisano v Pogodbi, je zagotoviti spoštovanje človekovega dostojanstva in krepiti blaginjo ljudi.

Blaginja ljudi in trajnostna gospodarska rast nista protislovna cilja. Obsežne raziskave OECD o gospodarstvu blaginje¹ so pokazale, da blaginja in trajnostna gospodarska rast podpirata druga drugo. Krepitev blaginje ter preprečevanje bolezni in socialne izključenosti so s človeškega vidika zelo pomembni cilji, poleg tega pa so tudi ključni za zmanjšanje prihodnjih javnih izdatkov, povečanje produktivnosti in podaljšanje delovnega življenja. Čeprav je blaginja ljudi že sama na sebi vrednota, pa je ključna tudi za gospodarstvo. To je temeljno izhodišče gospodarstva blaginje.

Blaginja je širok pojem, ki zajema ukrepe politike na socialnem področju ter področjih zaposlovanja, enakosti med spoloma, zdravja in izobraževanja. Izpostavlja pomen horizontalnega pristopa. Da bi gospodarstvo blaginje resnično zaživelo, je nujno treba z medsektorskim sodelovanjem odpraviti sektorske delitve. S sodelovanjem se širi baza znanja, nastajajo sinergije in sprošča se neizkoriščen potencial, kar je pogoj za to, da bodo politične odločitve imele največji možni pozitivni dolgoročni učinek.

Učinek ukrepov, usmerjenih v ustvarjanje blaginje in novih socialno-ekonomskih možnosti, se morda ne bodo pokazali takoj, njihov prispevek h gospodarstvu pa je pogosto težko natančno oceniti. Zato se ni vedno lahko odločiti za vključitev naložb za spodbujanje blaginje v fiskalno politiko, zlasti med gospodarsko recesijo. Posledica tega pa so lahko resni negativni učinki prelitja in oslabitev gospodarskih temeljev.

Čeprav je BDP koristno merilo tržne proizvodnje in okvirno prikazuje stanje gospodarstva v danem trenutku, ne daje celovite slike o blaginji ljudi. Z dokazi podprto oblikovanje politik ni mogoče brez širokega nabora kazalnikov, celovitih ocen učinka in dolgoročnega vidika.

¹ Povzetek referenčnega dokumenta OECD je v ST 10414/19, referenčni dokument OECD pa v ST 10414/19 ADD 1.

Gospodarstvo blaginje je pristop:

- *ki nam omogoči, da bolje razumemo vpliv blaginje ljudi na izboljšanje produktivnosti, ustvarjanje gospodarske rasti, povečanje zaposlenosti in izboljšanje fiskalne vzdržnosti;*
- *ki postavlja na prvo mesto celovito oceno učinka, s katero je mogoče oceniti vpliv zakonodajnih in političnih ukrepov na blaginjo ljudi;*
- *pri katerem je blaginja vrednota sama na sebi, pa tudi podlaga družbene odpornosti in stabilnosti, ki prinaša koristi tudi podjetjem in privablja naložbe.*

Za gospodarstvo blaginje ni treba določati novih pristojnosti, prav tako ni nujno treba vzpostavljati novih struktur za EU, temveč le bolje izkoristiti obstoječe. Med osrednjimi idejami tega pristopa je, da je treba sprejeti ukrepe na področjih, ki so v pristojnosti EU, kot sta varnost in zdravje pri delu ter enakost spolov.

Vendar EU še na mnoge druge načine vpliva na blaginjo prebivalcev in ne zgolj na področjih, ki so v njeni neposredni pristojnosti, na primer z zakonodajo v drugih sektorjih politike, v okviru evropskega semestra, ki vključuje gospodarske politike, politike zaposlovanja, socialne in zdravstvene politike, ter s spodbujanjem in izmenjavo najboljših praks. Blaginja ljudi prinaša velike čezmejne učinke prelitja, ne le zaradi rasti, ampak tudi gospodarske in družbene stabilnosti, zaradi česar je tako izredno pomembna za prihodnost EU. Če ne bo jasno, da EU veča blaginjo svojih prebivalcev, je javnost ne bo več podpirala.

Eden največjih izzivov EU je pojavljajoča se neenakost znotraj držav članic. Neenakost znatno zmanjšuje človeški in gospodarski potencial tako na nacionalni ravni kot na ravni EU. Več priložnosti za socialno napredovanje bo prineslo tudi več socialnega in gospodarskega zblíževanja na višji ravni, ki ga EU potrebuje.

Glede na navedeno naj ministri in ministrice preučijo naslednja vprašanja:

- 1) Kaj menite o krepitvi gospodarstva blaginje kot vodila pri oblikovanju politik in odločanju?
 - 2) Na kakšen način bi bilo treba nadgraditi oblikovanje politik EU in odločanja, da bi utrdili povezavo med gospodarsko politiko in politikami blaginje?
 - 3) Krepitev načel gospodarstva blaginje po vsej EU je dolgoročni cilj. Kaj bi bilo treba narediti najprej?
-